

වසංගතයකදී ආහාර සුරක්ෂිතතාව නංවාලීම සඳහා කෘෂිකර්මයෙහි කාර්යභාරය

ආචාර්ය පී.ඩී. ධර්මසේන

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය විමර්ශනය කරන විට අපගේ පැරණිතන්ගේ සිත්සතන් හීතියෙන් මුසපත් කරන්නට සමත් වූ රෝග තත්වයන් පහක් පැවති බව පෙනී යයි. ක්‍රි.ව. 5 වන සියවසේදී මහානාම හිමියන් විසින් රචිත මහාවංශයට අනුව සිරිසඟබෝ රජු රාජ්‍යය කරන සමයේදී පැතිර ගිය රක්තාකාලී (රක්ත වර්ණ ඇස්) නම් රෝගයක් ගැන සඳහන් වෙයි. එකිනෙකාගේ රක්ත වර්ණ වූ ඇස් දකින අය ඉන් බියපත්ව මරණයට පත්වූ බව එහි සඳහන්ය. මෙසේ මරණයට පත්වූවන් රෝගය ඇතිකළ යක්ෂයන් විසින් ගිල දැමූ බවද එහි දැක්වෙයි.

මෙසේ මිනිසුන් මරණයට පත්වීම රජකුමා සහ යක්ෂයන් අතර ඇති කරගත් ගිවිසුමක් මගින් නතර කර ඇත. පසු කලෙකදී බොහෝ දෙනෙකුගේ විශ්වාසය වූයේ මෙය “විබ්බියෝ කොලරේ” නම් කොලරා රෝග කාරක බැක්ටීරියාවෙහි ඉතා ප්‍රබල විකෘති මාදිලියක් විසින් ඇතිකරනු ලැබූවක් විය හැකි බවය. දෙවන රෝග තත්වය ඇතිවූයේ රුවන්වැලි මහා සෑය ඉදිකරමින් තිබූ යුගයේ වන අතර එය පසුකලෙකදී වසූරිය ලෙස බොහෝ දෙනෙකු හඳුනා ගැනින. මෙහි සඳහන් වන තෙවන රෝග තත්වය වූයේ ජලහිතිකාව හෙවත් පිස්සු බලු රෝගයයි.

මෙහිදී මරණාසන්න පුද්ගලයා ජලයට මහත් සේ බියක් දක්වයි. ඉතිහාසයේ දැක්වෙන සිවුවන පැතිරුන රෝග තත්වය “ෆැන්කිෂ් සික්නස්” ලෙස නම් කල සමේ රෝග තත්වයය. බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත සමයේදී බහුලව දක්නට ලැබුණ එය දේශීයව පරංගි රෝගය ලෙස හැඳින්වූවද, එම රෝගය සහ පෘතුගීසින් (පරංගින්) අතර කිසිදු සම්බන්ධතාවයක් නොවීය. “කොම්ටිරි මැලඩ්” නොහොත් වල්ගාතරු ව්‍යාධිය ලෙස හැඳින්වූ රෝගය මිනිසුන් හා සතුන් යන දෙපිරිසටම විනාශකාරී වසංගතයක් විය. 1615 මාර්තු මස 7 වන දින පැයු වල්ග තුනකින් සමන්විත වූ ගිනිගෙන දිළෙන වල්ගාතරුවක් පැයීම මෙම තත්වය ඇතිවීමට හේතුවූ බව එදා සැලකින.

වල්ගාතරුවෙන් පොළව මතට හෙළනු ලැබූ විෂ ව්‍යාප්තක් නිසා මිනිසුන්, සතුන්, කුරුල්ලන් සහ මත්ස්‍යයන් විශාල වශයෙන් මරා දැමීමට මෙම වසංගතය සමත් වූ බව පළවේ. සමහර විද්‍යාඥයන්ගේ මතය වනුයේ වල්ගාතරුවක් අහසේ පායා තිබෙන විට ඉන් බැහැරවන ක්ෂුද්‍රජීවීන් පොළව මත විසිර යන බවය.

රෝග ආරම්භවීමේ මූලාශ්‍ර කවරක් වුවත්, ඒවා අතර යම් පොදු ලක්ෂණ සමහරක් පැවතීම දැකිය හැක. (i) රෝග ආසාදන වසංගත ලෙස අධිකව පැතිරීම පුළුල් භූගෝලීය ප්‍රදේශයක් හරහා ලෝක ජනතාවගෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකට බලපාමින්, මාස කීපයක් තිස්සේ පැවතීම බොහෝ

විට සිදුවෙයි. සමහර විට එය ඉහළ පහළ යමින් තරංග ආකාරයෙන් වරින් වර ඇතිවීමටද පුළුවන.

(ii) රෝග කාරකය වයිරසයකි. එයට වාතය, ජලය, සතුන් හෝ මිනිසුන් හරහා ඉතා වේගයෙන් පැතිර යාමේ හැකියාව ඇත.

(iii) රෝගයට වැඩිපුරම අවදානම් සහිත පුද්ගලයන් වන්නේ ප්‍රතිශක්තිය හීන පුද්ගලයන්ය.

(iv) වසංගත තත්වයන් නිමාවන්නේ ආහාර හිඟතාවයක්ද ඇති කරමිනි.

වර්තමානයේදී මිලියන 820 ක පමණ වූ ලෝක ජනතාව තමන් ආහාරයට ගන්නා ශක්ති ජනක කැලරි ප්‍රමාණය ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුකොට කාලීන සාගින්නක් අත්විඳිමින් දිවි ගෙවති. එනිසා ඔවුන්ට සාමාන්‍ය ජීවිතයක් ගත කිරීම නොහැකි තත්වයක් පවතී. මේ අතරින් මිලියන 113 ක් දරුණු ආහාර උග්‍රතාවයකට ලක්ව සිටින්නේ තම ජීවිත පවත්වා ගෙන යාම සඳහා බාහිර ආධාර ඉක්මනින්ම ලැබිය යුතු තත්වයක පසුවෙමිනි. මෙම ජනතාව කෝවිඩ් - 19 ගෙන ඒමට ඉඩ ඇති තවත් ආහාර ලබාගැනීමට හෝ ජීවනෝපායට ඇති කළ හැකි බලපෑමකට මුහුණ දිය නොහැකි තත්වයක පසුවෙති.

කොවිඩ් - 19 ආසාදනයට වැඩිපුරම ගොදුරුවීමට ඉඩ ඇති ග්‍රහණශීලී කණ්ඩායම් වන්නේ සුළු ගොවීන්, සතුන් ඇතිකරන්නන්, ධීවරයන් සහ තම ඉඩම්වල වැඩ කිරීමට, සත්ව පාලනයේ යෙදීමට හෝ මසුන් ඇල්ලීමට හෝ අවස්ථා නොලැබෙන අන්දමේ බාධාවන්ට ලක්වූ ජනතාව යන කොටස්ය.

එසේම තම නිෂ්පාදන අලෙවි කර ගැනීමට වෙළඳපොළ වෙත සම්පවීමට හෝ අත්‍යවශ්‍ය අදාළ දේ මිලදී ගැනීමේ නොහැකියාව නිසා පීඩා විඳීමටද ඔවුන්ට සිදුවෙති. ආහාර සැපයුම් දාමය යනු ඉතා සංකීර්ණ වුවකි. එයට නිෂ්පාදකයන්, පාරිභෝගිකයන්, කෘෂි කර්මාන්තයේ නියැලුන අය සහ ධීවර ආදානයන්, සැකසීම සහ ගබඩා කිරීම්, ප්‍රවාහනය

සහ අලෙවිකිරීම් ආදී බොහෝ දේ සම්බන්ධය.

සාමාන්‍ය කෘෂිකාර්මික කන්නයන්හිදී ලැබෙන වැඩ කිරීමේ අවස්ථාවෙන් යමක් උපයාගන්නා අවිධිමත් නුපුහුණු කම්කරුවන්ට කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රයේ රැකියාවක්

සොයා ගැනීම ඉතා අසීරුය. මෙයට පෙර, පාසලේදී ආහාර වේලක් ලද ලක්ෂ සංඛ්‍යාත දරුවන්ට දැන් එයද අහිමි වී ඇත. එසේම ඒ අතරින් බොහෝ දෙනාට සෞඛ්‍යය,

රක්ෂණය ඇතුළු විධිමත් සෞඛ්‍යය ආරක්ෂණයක් වෙත ප්‍රවේශ වීමටද නොහැකිව පවතියි.

ආහාර සුරක්ෂිත කිරීමේදී කෘෂිකර්මය සතු කාර්යභාරය බහුවිධ ලෙසින් දැකිය හැකිය. රට තුළ ඉතාම අත්‍යවශ්‍ය ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීම සහ ආහාර කළමනාකරණයක් පැවතීම අත්‍යවශ්‍යය. එහිදී ඇතිවිය හැකි ආනයන සීමා කිරීම් අනුමාන කිරීමත්, අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන අලෙවිකිරීමේ යාන්ත්‍රණ සැලසුම් කිරීමද ඇතුළුව ගොවි පවුල්වල ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීමත් විශේෂයෙන් වැදගත්වේ.

2. ආහාර සුලබතාවය

වයිරසය ව්‍යාප්තවීමත්, රෝගීන් සංඛ්‍යාව ඉහළයාමත් සමගම වයිරස ව්‍යාප්තිය මැඩපවත්වාලීමට ගන්නා පියවර හමුවේ සෑම මට්ටමකම කාර්යක්ෂමතාව පරීක්ෂාවට හා පීඩනයකට ලක්වනු ඇත. මේ වනවිටත් අත්‍යවශ්‍ය වෙළඳ භාණ්ඩ (එනම් පලතුරු සහ එළවළු) කෙරෙහි මෙම තත්ත්ව බලපා ඇති මුත්, අගුලු දැමීම හේතුකොට ගෙන හා

වෙළඳ දාමයේ බිඳවැටීම කෙරෙහි සිදුවූ බලපෑම දැනට එතරම් දුරට මහජනතාව දැනීමක් සිදුවී නැත.

ආහාර සංවලනය හා සම්බන්ධ ක්‍රම සම්පාදනයේ මුහුණ දී ඇති අභියෝග දැනටමත් අප නිරීක්ෂණය කර ඇත.

(‘ඒ’ නම් ස්ථානයේ සිට ‘බී’ නම් ස්ථානය දක්වා ආහාර සංවලනය කළ නොහැකිවීම), එසේම වසංගතයේ බලපෑම නිසා සතුන් ඇති කරන්නන් සඳහා සත්ව ආහාර ලබා ගැනීම අපහසුවීම, සතුන් මරණ ස්ථානයන්හි ධාරිතාව (සම්පාදන ගැටළු සහ කම්කරු සාම්පල හිඟය ආදිය නිසා) අඩුවීමද අපට නිරීක්ෂණය වේ. මේ හා සමාන තත්වයන් විනයයේද ඇතිවිය. මෙවැනි සීමාකිරීම් හි ප්‍රතිඵල ලෙස, ආහාර සැපයීම් බිඳ වැටීම් අපේක්ෂා කළ හැක. මාර්ග ප්‍රවාහන පහසුකම් බිඳවැටීමද නැවුම් ආහාර සැපයීමේ ක්‍රියා දාමයන්ට දරුණු ලෙස බලපානු ලබයි. එහි ප්‍රතිඵල ලෙස ආහාර අපතේ යාම සහ විනාශවීමද ඉහළ යයි. අලුත් මාළු සහ ජලජ නිෂ්පාදන ඉක්මනින්ම නරක් වන නිසා නිශ්චිත කාල සීමාවක් තුළ අලෙවි කිරීම, සැකසීම හෝ ගබඩා කිරීම සිදුවීම අත්‍යවශ්‍යය.

ප්‍රවාහන සීමාකිරීම් සහ නිරෝධායනය යන පියවර, ගොවීන්ට සහ ධීවරයන්ට වෙළඳපොළ වෙත සම්පවීමට ඇති හැකියාවට බලපානු ලබන අතර එය ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන ධාරිතාව අඩුකරන අතර තම නිෂ්පාදන අලෙවි

කිරීමට පවත්නා අවස්ථාද සීමා කරයි. කම්කරු හිඟයද, ආහාර නිෂ්පාදනයට සහ ආහාර සැපයීමේ ක්‍රියාවලි බිඳ දැමීමට හේතුවේ. මෙම තත්ත්වය වැඩිවශයෙන් බලපානුයේ වැඩි ශ්‍රම භාවිතයක් අවශ්‍ය (ඉහළ අගයකින් යුත් බෝග, මස් හා මාලු) කර්මාන්ත කෙරෙහිය.

ආහාර සැපයුම් දාමයේ සහ ආහාර නිෂ්පාදනයේ බිඳවැටීම් වැළැක්වීම සඳහා පහත දැක්වෙන පියවර ගැනීම අවශ්‍යය.

(i) ඉහළ සැලකිල්ලක් දක්වමින් ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම විවෘතව තැබීම හා ආහාර සැපයුම් දාමය ආරක්ෂා කිරීමට (බීජ ලැබීම ආදිය සහතික කිරීම සහ තම නිෂ්පාදන අලෙවිකරගැනීම සඳහා සුළු ගොවීන්ට වෙළඳ පොළ සොයා ගැනීමට ආධාර කිරීම) පියවර ගැනීම.

(ii) ඉහළම අවදානම් තත්වයේ පසුවන අයගේ අවශ්‍යතා කෙරෙහි වැඩි අවධානය යොමුකිරීම සහ මුදල් ආධාර සැපයීම ඇතුළු සමාජ ආරක්ෂණ වැඩ සටහන් නංවාලීම.

(iii) ගෘහස්ථ ආහාර සැපයුම් දාම සජීවීව සහ ක්‍රියාකාරීව පවත්වා ගැනීම.

(iv) කුඩා පරිමාණ වගා කරුවන්ට අවශ්‍ය බීජ සහ සිටුවන ද්‍රව්‍ය බාධාවකින් තොරව සැපයීමට සහතික වීම. සෞඛ්‍යාරක්ෂණ පිළිවෙත්වලට අනුකූල වනසේ කෘෂිකාර්මික සැපයුම් දාම, හැකි හැම උත්සාහයක් දරමින් කාර්යක්ෂමව පවත්වා ගැනීම.

(v) සුපුරුදු පරිදි කන්නයට ගැලපෙන පරිදි කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගැනීම හා වගාවට අවශ්‍ය ජල සැපයුම් ක්‍රියාවලි නිසි ආකාරයෙන් පවත්වා ගැනීම.

කෘෂිකර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුවට අනුව, යල සහ මහ දෙකන්නය සඳහා වන වි නිෂ්පාදනය, මිලග මාස 9 සඳහා ප්‍රමාණවත්වේ යයි සැලකේ. මෙම කන්නය අපේක්ෂිත මුදු වී අස්වැන්න ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන 2.97 කි.

අදාළ කාලය තුළදී මඩකලපුව, මන්නාරම සහ අම්පාර යන

දිස්ත්‍රික්කවල වි වගාවට බාධා එල්ල වී ඇත. එය ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ට සැලකිය යුතු පාඩුවක් වුවද, පුරෝකථනය කළ සමස්ත වි නිෂ්පාදනයට සහ එහි අහිරික්නයට ඉන් අහිතකර බලපෑමක් එල්ල නොවේ.

පසුගිය ජනවාරි සහ පෙබරවාරි මාසවල ප්‍රධාන වි නිෂ්පාදන ප්‍රදේශවල වියලි කාලගුණයක් පැවතිනි. මෙය ගොයම් කැපීමට හා වි වේලීමට සුදුසු පසුබිමක් ඇති කළේය.

3. ආහාර බෙදා හැරීම

මෙම අවස්ථාවේදී බොහෝ අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍යවල ප්‍රමාණවත් තොග පැවතියද ඒවා වෙත ප්‍රවේශවීම මහත් අභියෝගයකි. බෙදාහැරීමේ මාර්ගවල පවතින අවහිරතා හේතුකොට රට පුරා එකම ලෙසට ආහාර ද්‍රව්‍ය බෙදාහැරීම දුෂ්කර වී ඇත. හදිසියේම ඇදිරිනීතිය දැමීම සහ එය දිගින් දිගටම පැවතීම නිසා ජනතාවගේ සංවරණයන් සීමා කිරීමක් සිදුවිය. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ ඇදිරිනීතිය ඉවත්කළ අවස්ථාවලදී ආහාර ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීම සඳහා දිගු පෝලිම් ඇතිවීමය. තම අවශ්‍යතා ඉක්මවා යන තරමට පරිභෝගිකයන් සමහර ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම හේතුකොට ඒවායේ තොග ඉක්මනින් අවසන්වීම සිදුවිය. එයට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස රජය මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයද ආහාර බෙදා හැරීම සඳහා වන නව මාර්ග අත්හදා බලමින් සිටිති. මෙහිදී අත්හදා බැලෙන නව බෙදාහැරීමේ මාර්ගයක් වන්නේ පළාත් පාලන ආයතන ඒ සඳහා යොදා ගැනීමය. එසේම ඔරොත්තු දිය හැකි මිල ගණන් වලට ආහාර ද්‍රව්‍ය නිවෙස්වලටම බෙදාහැරීම සුපිරි වෙළඳසැල් සම්බන්ධ කරගත් මාර්ගය භාවිතයද අත්හදා

බලමින් පවතී. ගෘහස්ථ භාවිතය සඳහා එල්.පී. ගැස් සපයන සමාගමද මෙම ක්‍රමය භාවිතයට ගෙන ඇත. රජයට අයත් ඖෂධ සිල්ලරට සපයන අලෙවිහල්ද දිවයින පුරා නිවෙස්වලට

ඖෂධ සැපයීම සඳහාද මෙම ක්‍රමය යොදාගෙන ඇත. එසේම සමහර සිල්ලර වෙළඳසැල් නව මුද්‍රා පියවර ලෙස මාර්ගගත (online) ද්‍රව්‍ය මිලදීගත හැකි ක්‍රම අනුගමනයට යොමුව සිටිති. එසේම දිවයිනේ ප්‍රමුඛ පෙලේ සිල්ලර වෙළඳසැල් ජාලයන්ද සිය මාර්ගගත අලෙවි පහසුකම් ව්‍යාප්ත කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. මේ දැන් වනතුරුම මාර්ගගත පහසුකම් සැපයීමේදී සීමිත පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය කිහිපයකටම ඉල්ලුමට සරිලන සේ සේවය සැපයීමට නොහැකි වී තිබිණ. එහිදී භාණ්ඩ සැපයීම සඳහා පැය කිහිපයක් හෝ සතියක පමණ කාලයක් ගතවින. මෙවැනි සේවාවන් ප්‍රශංසා සහගත වුවද ඒවා වෙත පහසුකම් සැපයීමේ අභියෝග පැවති අතර, සියලු ප්‍රජා කොටස් සඳහා එක හා සමාන ප්‍රයෝජන ලැබීමක්ද මෙහිදී සිදු නොවින.

අවදානම් සහිත අඩු අදායම් පවුල් සහ ගොවි රක්ෂණ ක්‍රමයට සහභාගිවූ ගොවීන් ගේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා, ඉක්මන් සහන පියවරක් ලෙස රුපියල් 5000/- ක දීමනාවක් ලබාදීමට රජය විසින් පියවර ගැනින. එලෙසම ක්‍රියාත්මක කළ තවත් රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයක් වූයේ

ගොවීන්ගෙන් සෘජු ලෙසම නිෂ්පාදන මිලදී ගෙන (වී හැර) කෙළින්ම වෙළෙන්දන් හරහා පාරිභෝගිකයන් වෙත බෙදාහැරීමය. ශ්‍රී ලංකා රජය ගත් තවත් ක්‍රියාමාර්ග තුළින් ප්‍රධාන ආහාරය වන සහල් නොඅඩුව සැපයීම තහවුරු කිරීම සඳහා වී කෙටීම අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර ජනතාවට සහල් ඔරොත්තු දිය හැකි මිලට ලබාදීම සඳහා මිල පාලනයක් ඇතිකර එය වරින්වර සමාලෝචනයට ලක් කිරීමද සිදු කළේය.

4. පවත්නා තත්වයට මුහුණ දීම

කෘෂිකාර්මික ආහාර නිෂ්පාදනයෙන් යැපෙන රටක් ලෙස සහ ගෘහවාසීන්ගෙන් මිලියන් 2.1 ක් පමණ හෝ මුළු ජනගහනයෙන් 40% ක් පමණ හෝ ගොවිතැනට හෝ සත්වපාලනයට සෘජුව යොමුවී සිටින රටක් ලෙස, කොවිඩ්-19 ව්‍යාප්තිය නිසා උදාවිය හැකි තත්වයට ඉක්මනින් මුහුණ දීමට ගත හැකි පියවර ලෙස පහත දක්වා ඇති කාර්යයන් කෙරෙහි අපගේ අවධානය යොමුවීම අවශ්‍යය.

(i) අවදානමට ලක්වූ ජනගහනයේ හදිසි ආහාර සැපයීම අප විසින් සිදු කළ යුතුව ඇත. හදිසි ආහාර අවශ්‍යතා සැපයීම, සමාජ ආරක්‍ෂණ වැඩ සටහන් සුදුසු පරිදි සකස් කිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීම, පෝෂණ සහාය වැඩසටහන් වැඩි දියුණු කිරීම, උගත පෝෂණය

කළමනාකරණයට සහ වැළැක්වීමට සහාය වීම, පාසල් ආහාර වැඩසටහන යළි සැකසීම තුළින් පාසල් වසා ඇති කාලයේදීත් දරුවන්ට දිවා ආහාර වේල ලබා දීම, ආදී පියවර තහවුරු කිරීම.

(ii) රජය, සිය සමාජ ආරක්‍ෂණ වැඩසටහන නංවාලීම යනාදිය සිදුකළ යුතුය.

සුළු පරිමාණ නිෂ්පාදකයන්ට අදායම අහිමිවීමට මුහුණදීම සඳහා අතිරේක ආදායම් මාර්ග ලබාදීම තුළින් පවුල්වලට සිය මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට උදව්වීමට හා බහු විධ ගෙවීම් සිදුකිරීම දීමනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. උදාහරණයක් ලෙස, ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඉතා දුර්වල වුවහොත් ආහාර බැංකු ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම විමසා බැලිය හැකිය. මෙම ආහාර බැංකු සඳහා පුද්ගලයන්ගෙන්, සහයෝගිතා ජාල සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන වලින් ප්‍රදාන ලබාගත හැකිය. සංවරණ සීමා හේතුකොට රජයෙන් වූ මුදල් ආධාර පමා වුවහොත් ඒ සඳහා බාධා ඇතිවුවහොත් හෝ ජංගම ගෙවීම් ක්‍රම ඇති කළ හැකිය. එයට විකල්පයක් ලෙස කෘෂිකර්ම, ධීවර සහ මසුන් රෝපණ අංශ සඳහා වැඩි වශයෙන් ආයෝජනය කළ හැකිය. වසංගතය ජනතාවගේ ජීවන වෘත්තීන් කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම ජය ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව දැනටමත් එවැනි ආරක්ෂණ පියවර හඳුන්වා දී ඇත.

(iii) රට තම කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ

නංවා වෙළඳාම ආශ්‍රිත පිරිවැය අඩුකිරීමට ප්‍රයත්න දැරිය යුතුය. ඒ සඳහා

- 1) වෙළඳ භාණ්ඩ සංවරණයට සීමා ඇතිකිරීම හා අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනයට අදාල සීමා පැනවීම.
- 2) ආහාර අපතේ යැවීම් සහ විනාශ වීම අවම කිරීම.
- 3) කාර්ය සම්පාදනයේදී පවත්නා අවහිරතා අවම කිරීම.
- 4) වෙළඳාම සහ අදාල ප්‍රතිපත්ති හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි බලපෑම් වහාම සමාලෝචනය කිරීම සහ ක්‍රමවත් කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- 5) ආහාර පාරිභෝගිකයන් සඳහා පොදුවේ සහන සැලකීමෙන් වැළකීම.
- 6) තොග භාවිතය සඳහා වන සීමා අඩුකිරීම.
- 7) රජය උචිත යැයි හැඟෙන අවස්ථාවලදී ආනයන තීරු ගාස්තු අඩුකිරීම හා වැටි සහ වෙනත් බදු තාවකාලිකව අඩුකිරීම.

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ ඕනෑම අකාරයක වෙළඳ සීමාකිරීම් මග හැරීම හේතුවෙන් ආහාර සහ සත්ව ආහාර නොකඩවා සැපයුම් සහ කෘෂි හා ධීවර සැපයුම් Covid-19 අවස්ථාවේ අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට ඉවහල් වේ. ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් නව ප්‍රවණතා විමර්ශනයට ලක්කිරීම සිදුකළ යුතු අතරම, වැරදීම් හේතුකොට ආහාර සැපයීමේ තත්වයන් අසීරුකිරීම සිදුනොකිරීමට වග බලා ගත යුතුය. චීනය සිය නිර්මාණශීලී සහ අනුවර්තී ක්‍රම මගින් එවැනි තත්ව කළමනාකරණය කිරීමට හොඳින් සමත්ව ඇත. ඉදිරියට ඇතිවිය හැකි ගැටළු හඳුනා ගැනීම සහ මතුපිය හැකි තාවකාලික හිඟ තත්වයන් සමනය කිරීමටත් එවැනි තත්වයන් යළි ඇතිවීම වළක්වමින් ආහාර නිෂ්පාදන සහ සම්පාදන ක්‍රියාවලිය ප්‍රකෘතිමත් කිරීම හා ගොඩනැංවීමටත් සංඛ්‍යාංශ තාක්ෂණයන් යොදාගැනීම සිදුකළ හැක. නවීන තාක්ෂණ ක්‍රමවේද භාවිතයෙන් ඉල්ලුම හා සැපයුම අතරතුරදී සිදුවන ආහාර (මාළු, පලතුරු, එළවළු) නරක්වීම අවම කරගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. ආහාර බෙදාහැරීමේ යම් බිඳවැටීම

රටෙහි සමහර පළාත්වල දක්නට ලැබුණද කෙටිකාලීන වශයෙන් ආහාර හිඟයක් ඉක්මනින් ඇතිවේ යැයි සිතිය නොහැක. ශ්‍රී ලංකාවේ රජය, අත්‍යවශ්‍ය තොග පවත්වා ගනිමින් අත්‍යවශ්‍ය වෙළඳ සහ බෙදාහැරීමේ තත්වයන් රැකගැනීමට මහත්සේ වෙහෙසෙයි. කෘෂිකර්ම සැපයුම් දාම අවහිර වී තිබුණද, ශ්‍රී ලංකාවේ රජය විසින් යෝජනා කර ඇති ක්‍රියාමාර්ග තුළින් අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ අලෙවිය යළි ඇතිවීමේ ආරම්භය තහවුරු කර ඇත. ආහාර ආනයනයේදී ඇතිවිය හැකි බිඳවැටීම් ජයගැනීමේ ආරක්ෂක පියවරක් ලෙස අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය මෙරට තුළම වගා කිරීමේ සැලසුම් සකසා ඇත.

5. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය

කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව විමසන විට, ගොවීන්ට සහ ධීවරයන්ට තම ජීවන වෘත්තීය ගෙනයාමේදී රටපුරා පැනවූ ඇදිරිනීතියෙන් සීමාකිරීම් ඇති නොවීය. එසේ වුවද පාරිභෝගිකයන්හට පැනවී තිබූ සංවරණ සීමා හේතුකොට, වෙළඳපොළ සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයට බලපෑම් සිදුවිය. සැපයුම සහ ඉල්ලුම අතර සිදුවූ උච්චාවචන නිසා වෙළඳපොළ මිල ගණන් ඉහළ සහ පහළ යෑම සිදුවූයේ කඩිත්කඩ ඇතිවන ඉල්ලුම සමගය.

ප්‍රධාන ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන අගුලු දැමීමට ගත් තීරණය ගොවීන් සහ පාරිභෝගිකයන් යන දෙපිරිසටම බලපෑමක් ඇති කිරීමට සමත් විය. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවලින් බොහෝ ප්‍රමාණයක් විශේෂයෙන් එළවලු සහ පලතුරු ආර්ථික මධ්‍යස්ථානවල එකතු කරනු ලැබීය. ශ්‍රී ලංකා රජයේ අපේක්ෂාව වූයේ නිෂ්පාදන එක් රැස් කිරීමට සහ බෙදාහැරීමට, රජය හා සම්බන්ධ විකල්ප ක්‍රම හඳුන්වා දීමය. ඇදිරිනීතියෙහි දී සංවරණ සීමා බලනොපැවැත්වූ භාණ්ඩ අතර පොහොරද විය. එසේම ඇමති මණ්ඩලය රැස්වීමකදී රසායනික පොහොර මිලදී ගැනීමද අනුමත

කළහ. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව දැන් සුළු (අතරමැදි) කන්න සඳහා හෝග වගාකිරීමේ සැලැස්මක් සකස් කරමින් ඇත. එහිදී වැඩි අවධානයක් යොමුකර ඇත්තේ ආනයනික හෝග ආදේශන සඳහාය.

මෙය ආරක්ෂාකාරී පියවරක් වනුයේ එමගින් අනෙකුත් රටවල් අපනයන සීමා පැනවුවහොත් ඒ සඳහා මුහුණදීමේ පියවරක් ලෙසය. එලෙසම ආනයන අඩුකිරීම් තුළින් රුපියලේ විනිමය අනුපාතය මත එල්ලවන පීඩනය අඩුකිරීමේ ද එක හේතුවකි. හෝග නිෂ්පාදන ප්‍රගතිය සහ වර්තමානයේ පවතින මිලගණන් මෙසේය.

- (i) අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර හෝග - වගා කිරීමේ ප්‍රගතිය හෙක්ටයාර 118,567කි. එය ඉලක්කගත ප්‍රමාණයෙන් 68% කි.
- (ii) එළවළු - උඩරට එළවළු වගා කිරීමේ ප්‍රගතිය හෙක්ටයාර 7474කි. එය ඉලක්කගත ප්‍රමාණයෙන් 50% ක අඩුවකි. පහතරට එළවළු වගා කිරීමේ ප්‍රගතිය හෙක්ටයාර 20,886කි; එය ඉලක්කගත ප්‍රමාණයෙන් 59% ක අඩුවීමකි.
- (iii) බොහෝ වි වර්ගවල මිල ගණන් හි සාමාන්‍යය පසුගිය වසරේ මෙම කාලයට සාපේක්ෂව ගත් කළ අඩු මට්ටමකින් පවතියි. මෙයට හේතු වශයෙන් 2019-2020 යන කන්නයේදී අතිරික්ත අස්වැන්නක් ලැබීමත්, රජයේ වි මිලදී ගැනීමේ වැඩසටහනත් දැක්විය හැකිය.

(iv) 1 වන ශ්‍රේණියේ සම්බා සහ 1 වන ශ්‍රේණියේ නාඩු සහල් මිල කිලෝග්‍රෑම් 1 ක් රු. 98 ක ස්ථාවර මිලකට පැවතීමට රජයේ මිල පාලනය හේතුවිය.

2020 වර්ෂයේ යල කන්නයේදී ආහාර සුරක්ෂිතතාවට සහය දීම සඳහා ප්‍රධාන කෘෂි පරිසර ප්‍රදේශවල වැදගත් මැදිහත්වීම් සහ උපයෝජන මාලාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිතය.

- අ) ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික කලාප තුන සඳහා හෝග වගා කිරීම උදෙසා වන උපදෙස් කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ත සේවාව හරහා ආයතනගත කිරීම.
- ආ) කුරුණෑගල, අම්පාර, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, වවුනියාව සහ අනෙකුත් කෘෂිකර්මය හා සම්බන්ධ දිස්ත්‍රික්කවල සියළු ප්‍රධාන වැව් ඉතා හොඳ ජල මට්ටමක් දක්වා පිරි පවතියි. එසේ වුවද, ජල පාලනය සහ බෙත්ම වැනි ප්‍රජා යාන්ත්‍රණ සක්‍රිය කිරීම (බෙත්ම ක්‍රමය යනු ජලය හිඟ අවස්ථාවලදී ගොවීන් විසින් සීමිත ඉඩම් ප්‍රමාණයක් වගා කිරීම සඳහා ජලය බෙදා හදා ගැනීමේ ක්‍රමයකි)
- ඇ) කොවිඩ්-19 වසංගත සහ ඉන් ඇතිකර පල විපාක නිසා ඇතිවන බලපෑම විමර්ශනය කර මිල ගණන් සහ ශ්‍රම වෙළඳ පොළ පිළිබඳ දත්ත මගින් ආහාර ලබාගැනීම හැකියාව සහ සහ මිලදී ගැනීමේ ගාස්තු විමසුමට ලක් කිරීම.

ගෙවතු වගාව

කොවිඩ්-19 වසංගතය හමුවේ ජනතාව මුහුණ දී ඇත්තේ අවිනිශ්චිත සහ දුෂ්කර කාලපරිච්ඡේදයකටය. බලෙන් හුදකලා කර ඇති මෙම සමයේදී ශාක හෙවත් පැළෑටිවලින් ලද හැකි ඵල ප්‍රයෝජන (මානසික, සෞඛ්‍යය, ආර්ථික හා නිෂ්පාදන) බොහෝ සේ වැදගත්ය. නාගරික හෝ උප නාගරික ප්‍රදේශවල හුදකලාව වෙසෙන බොහෝ දෙනෙකුට, තම සිරුර සහ මනස සක්‍රීයව තබා ගැනීමටත්, ආහාර ලබා ගැනීමටත් කිසිවක් කළ යුතුව පවතියි. එවැනි අභියෝගාත්මක පසුබිමක ගෙවත්තේ ඇති ඉඩකඩක එළවලු පාත්ති දැමීම විනෝදාත්මක, සෞඛ්‍යයට හිතකර ආර්ථික සහ පරිසර වශයෙන් ඵල ප්‍රයෝජන අත්කර දෙන්නකි. කොවිඩ්-19 වසංගතය නොපැවතියද මෙවැනි ගෙවතු වගා කිරීම සඳහා අවස්ථාවක් පවතින අතර එමගින් පරිසරය සුරැකීම, මහජන අවධානය සහ වෙළඳපොල ප්‍රවණතා කෙරෙහි මහත් බලපෑමක් සිදුකිරීමට අවස්ථාව

තෝරා ගැනීම මූලික වශයෙන්ම කළ යුතු වන්නේ පරිසරයේ කර්කශ තත්වයන්ට මුහුණදීමට ඒවා සතු හැකියාව මතය. අධික සුළං සහ ප්‍රවිකිරණය, කාබනික ද්‍රව්‍ය සහ පෝෂක හිඟකම සහ ඇතිවන නියඟය එවැනි පරිසර තත්වයන්ය. එහෙයින් සැලසුම තුළට පරෙස්සමින් පැළෑටි තෝරා ගැනීමද සමෝධානය විය යුතුය. ස්ථාපිත ශාක ප්‍රජාවන්ට කර්කශ පරිසර සහිත වාසස්ථාන පරිසර අනුනය.

පෝෂ්‍යදායී ආහාර වගාකළ සම්ප්‍රදායික ගෙවතු වෙත යළි ගමන් කිරීමට කාලය එළඹ ඇත. එම ආහාර රෝග සඳහා ප්‍රතිශක්තිය නංවාලීමට සමත්ය. ඉහළ ප්‍රතිශක්තියක් සහිත පුද්ගලයන්ට කොවිඩ්-19 ආසාදනයෙන්

ඉක්මන් සුවය ලද හැකිය. අපගේ වාසනාවට සාම්ප්‍රදායික ආහාර වර්ග පෝෂ්‍යදායී වනවා පමණක් නොව ඖෂධීය ගුණයෙන් මෙන්ම ප්‍රතිශක්තිය නංවාලීමේ ගුණයෙන්ද උසස්ය.

සැලසේ. ගෙවතු එළවළු වගාව තුළින් ස්වභාවික සම්පත් තිරසර භාවිතය සඳහා සුළු පරිමාණ ප්‍රවේශයක් සැපයෙනවා මෙන්ම එමගින් ස්වයං පෝෂණය, ස්වයං නියාමනය, තිරසාරත්වය සහ පරිසර ආකල්ප යනාදිය උදා කරගැනීමටද අවස්ථාව සැලසෙයි.

මෙයට විශේෂයෙන්ම හේතුවන්නේ බාධා ඇතිවීම, පරිසර දූෂණය, නියඟය, ප්‍රවිකිරණ, තාපය සහ ක්ෂුද්‍ර දේශගුණික අන්ත පැවතීම වැනි අපේච්ඡි අතති පැවතීම මෙන්ම පොළවේ ක්ෂුද්‍රජීවී විවිධත්ව සහ ශාක විකරණය වීම පහළ මට්ටමක පැවතීමත් නිසාය. මෙයට අමතරව පවත්නා තවත් බාධාවක් වන්නේ එළවලු බීජ

ගෙවතු වල වගාව සඳහා ශාක විශේෂ

ආචාර්ය ඩී. ඩී. ධර්මසේන
 බාහිර කථිකාචාර්ය
 රජරට විශ්වවිද්‍යාලය
 dharmasenapb@gmail.com

